

Nr 159

Utlåtande i anledning av motion om viss utredning angående Stegeborgs slottsruin.

(5:e avd.)

I motionen II: 98 av herr *Rimås* har hemställts att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära en snar utredning rörande möjligheten att åt statsverket förvärva Stegeborgs slottsruin med tillhörande holme i Slätbaken.

Utskottet har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttranden över motionen från byggnadsstyrelsen och riksantikvarieämbetet. Ämbetet har inhämtat yttrande av landsantikvarien i Östergötlands län.

Byggnadsstyrelsen betraktar slottets bevarande, upprustning och framtida underhåll såsom en riksangelägenhet inom fornminnesvården. Enligt styrelsens mening bör det ankomma på riksantikvarieämbetet att utreda dels huruvida ruinen med tillhörande markområde bör förvärfvas av staten eller om den på annat sätt kan tillförsäkras lämplig omvårdnad, dels de ekonomiska konsekvenserna av de åtgärder som ämbetet finner ändamålsenliga.

Riksantikvarieämbetet, som meddelar att ägaren av fastigheten inte torde vara villig att avstå ruinen till staten, anser det tveksamt om expropriationslagens bestämmelser är tillämpliga. Enligt ämbetets mening synes för närvarande inte heller ett förvärfv för statens räkning vara erforderligt för att trygga ruinens bestånd, då man kan räkna med att denna sedan pågående röjnings- och konserveringsarbeten avslutats kommer att befinna sig i gott skick och att markägaren i samråd med riksantikvarieämbetet skall kunna svara för det löpande underhållet. Ämbetet anser det därför inte för närvarande vara erforderligt med någon särskild utredning rörande statsinlösen av borgruinen.

Landsantikvarien i Östergötlands län framhåller att ägaren till ruinen visat stort tillmötesgående gentemot kulturminnesvårdarnas önskemål vid underhandlingarna om röjnings- och konserveringsarbetena på och omkring ruinen. För att skydda ruinen från vandalisering och nedskräpning har ägaren funnit det nödvändigt att inhägna ruinområdet. En mindre inträdesavgift upptas.

Utskottet. Stegeborgs slottsruin, som är belägen i Skällviks socken i Östergötlands län, har sedan 1700-talet varit i privat ägo. I motionen II: 98

har hemställts om en utredning rörande möjligheterna för staten att förvärva ruinen. Till stöd för yrkandet har anförts att ruinen vore dåligt underhållen och i stort behov av en tidsenlig restaurering. Enligt motionärens mening kan man inte begära att den nuvarande ägaren av ruinen skall kunna svara för underhållet.

Av yttranden över motionen framgår att de kulturminnesvårdande myndigheterna redan tidigare varit medvetna om angelägenheten av en röjning av vegetationen kring och i ruinen liksom av en översyn och konservering av skadade murpartier samt att de också planerat för dessa arbeten. I samarbete med arbetsmarknadsstyrelsen har innevarande år omfattande arbeten kunnat genomföras som beredskapsarbete. Vid röjningen av vegetationen har det emellertid visat sig att de nödvändiga restaureringsarbetena är mer omfattande än man dessförinnan antog. Restaureringsarbetet har därför ännu inte kunnat avslutas. Utskottet anser sig kunna utgå från att även de återstående arbetena kommer till utförande så snart som möjligt.

Det anförda visar att ett statligt förvärv inte är ett villkor för att ruinens bestånd skall kunna tryggas. Med hänsyn bl. a. härtill saknas enligt utskottets mening anledning för staten att söka förvärva ruinen. Någon utredning i detta syfte är då ej heller påkallad, varför utskottet avstyrker motionen II: 98.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen II: 98.

Stockholm den 5 november 1968

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Närvarande: se under utlåtandet nr 160.